No. 1364 Zaterdag 19 Februari 1910 27ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f0,50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0,15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0,50, cada regel mas 7½ cts.

Curaçao 18 Februari 1910.

BEROEMDE BEKEERLINGEN.

Door alle eeuwen, sedert hare stichting, heeft de R.K. Kerk bewezen in 't bezit der waarheid te zijn.

Niet het minst door de schitterende overwinningen, die ze op nobele, vorschende, nadenkende mannen van andere gezindheid behaald heeft.

De laatste eeuw was voor de H. Kerk in Duitschland bijzonder vruchtbaar aan convertieten.

De vrijheid van religie, die het jaar 1848 tenminste in beginsel bracht, ruimde vele beletselen en hinderpalen op. De „Kölner Wirren", met mannen kloek en stoer als de groote Jos. von Görres en de onbuigzame Clemens August von Droste-Vischering, de bijeenroeping van het Vatikaansch-Concilie trokken de aandacht ook van andersdenkenden, noodigden uit tot onderzoek en brachten menigeen terug tot de H. Kerk.

Geleerden als Friedr. von Hurter, Joh. Schlosser, Phillips, Bickell, Onno Klopp hebben ten aanschouwe van geheel Europa, tot oprechte vreugde van alle kinderen der R.-K. Kerk, getuigenis afgelegd van hare waarheid.

Hoe groot in het geheel het aantal convertieten tijdens de negentiende eeuw in Duitschland geweest is, kunnen wij echter niet eens bij benadering achterhalen. De protestantsche statistieken daaromtrent zijn onjuist; van Katholieken kant zijn de gegevens niet gepubliceerd, ten minste nergens volledig. Zelfs op privaat verzoek kan men tot de bisschoppelijke archieven niet gemakkelijk toegang krijgen.

Wie zich herinnert, dat met hooge goedkeuring van „Berlijn" bij de laatste verkiezing voor den Rijksdag de „furor protestanticus" werd gepredikt, wie weet hoe hartstochtelijk „Evangelischer Bund" en „Gustav Adolf-Verein" in de weer zijn, om met mogelijke en onmogelijke middelen de R.-K. Kerk te bestrijden, achterhaalt gemakkelijk de redenen van dezen maatregel van voorzichtigheid en keurt ze goed, moet hij ook de noodzakelijkheid er van betreuren.

Toch is er in de drie laatste tientallen jaren van de negentiende eeuw — voor zoover wij weten, — in Duitschland zelf bijkans geen uitmuntende persoonlijkheid tot het oude geloof teruggekeerd. De Duitsche Katholieke missie in Denemarken was daarin gelukkiger. De ijverige Dr. Krogh-Tonning en de hoogbegaafde schrijver met de fijne kunstenaarsziel, Joh. Jörgensen, beiden Luthersche pastoors, hebben aan hun bediening vaarwel gezegd, het Katholieke geloof omhelsd en zoodoende niet geringe opschudding onder hun vroegere geloofsgenooten gewekt.

Thans mag zich de Kath. Kerk echter ook in Duitschland verheugen dat de oude traditie weer is opgenomen. Dr. Albert von Ruville, Professor in de geschiedenis aan de universiteit van Halle a. S. is in het najaar van 1909 tot de Katholieke Kerk overgegaan.

In zijn boek: „Zurück zur heiligen Kirche", bericht hij, wat hem tot dien stap gebracht heeft, en schetst hij het beeld van de Katholieke Kerk, zooals „Erfahrung, Anschauung und Studium" ze hem hebben doen kennen en waardeeren.

* *

Den protestant-orthodox opgeleiden jongeling verontrustten reeds spoedig twijfelingen aan de waarheid van zijn geloof.

Materialistische, pantheistische, modernistische ideeën maakten veel indruk op zijnen geest, maar vernielden nooit zijn positief geloof tot in den wortel. Dante's „Divina Comedia" boezemde hem het eerst waardeering in voor den Katholieken eeredienst. — In den zomer van 1901 wordt dan met de lezing van Harnacks „Wesen des Christentums" de bekeering ingeleid.

Voor Ruville bleef Christus niet zooals voor Harnack slechts een buitengewone, in zijn leven en leer en werk bovenmenschelijke, maar in zijn wezen toch echt menschelijke persoonlijkheid; Ruville ging verder, het werk van Christus beschouwend besloot hij het positief geloof zijner jeugd weer te omhelzen.

Werken van positief protestantsche theologen als Bern. Weiss bevestigden hem in zijn voornemen en overtuiging. Weldra echter voldeed hem de protestantsche wijze van godsvereering niet meer; de liturgie liet hem onbevredigd: „Etwas Surrogatartiges haftete ihr an, ohne dass ich erkennen konnte, für was sie Ersatz bieten sollte".

Nog meer echter verontrustte hem de waarneming, dat het geloof volgens protestantsche leer slechts een persoonlijke overtuiging is, door eigen onderzoek en nadenken verkregen; kon het geloof van de groote, ongeletterde volksmassa, van de ruwe natuurstammen op eigen denken opgebouwd worden? Op een denken, waartoe zij misschien nooit in staat waren?

Toch hield von Ruville vast aan de grondstellingen van het positief geloof in overtuiging en leven.

Jesus Christus was voor hem de hoofdzaak; reeds vroeger had hij tot die Kerk willen behooren, waarin Jesus Christus het meest wordt vereerd. Dat scheen hem thans de R.-K. Kerk te zijn; veel was in haar, wat hem beviel, maar meer nog, wat hij niet begreep: de pauselijke onfeilbaarheid, de aanbidding (!) van Maria en van de Heiligen, de transsubstantiatie, het aan banden leggen van het vrije onderzoek enz.

Daar werden zijne overgeerfde denkbeelden voor het eerst tot instortens toe ondermijnd door de machtig wordende overtuiging, dat een hooger, en van den staat en van de stroomingen in het volk onafhankelijk leergezag absoluut noodzakelijk is. Hiertoe bracht hem de in de protestantsche kerk heerschende geloofsverwarring. Geschiedenis en bijbel overtuigden den eerlijken waarheidszoeker van de stichting des pausdoms door Christus zelven.

Jaren achtereen bleef von Ruville op dit punt van ontwikkeling staan, totdat hij voor het eerst met Katholieke geschriften in aanraking kwam.

„Der alte und der neue Glaube" van Prof. Reinhold in Weenen opende hem een nieuwe wereld en deed hem begrijpen „dass ich von Jugend aus ganz falsch über diese Kirche unterrichtet worden war."

Hij studeerde verder, zijne moeielijkheden verdwenen tot op ééne na: de Katholieke leer van de transsubstantiatie. Möhlers Symbolik loste echter ook den laatsten twijfel op: „Ich kannte und glaubte das geheimnisvolle Wunder der heiligen Eucharistie." De studie van den R.-K. catechismus, het onderwijs van een degelijk onderlegd R.-K. priester, de nederige ootmoed van den geleerde, zijn taaie volharding te midden van oprijzende moeielijkheden en de genade, die met dat alles meewerkte, brachten de voleinding. Albert von Ruville ging publiek over tot de Katholieke Kerk en ontving de eerste heilige communie, wat zijne ziel tot een hoogte van geluk opvoerde, die hem tot dan toe onbekend en onbegrijpelijk was geweest.

Dat zijn de hoofdtrekken van het eerste hoofdstuk, waarin de hoogleeraar zijn terugkeer tot de H. Kerk beschrijft.

En de vorm schijnt ons even boeiend als de inhoud. De flinke volzinnen, keurig geschreven, doorstaan den toets van de strengste kritiek; mannelijke ernst en rijpe ondervinding, gesteund door wetenschappelijke studie hebben ze geschreven, en toch voelt ge overal de warme overtuiging en het geluk van den edelen bekeerling doorstralen.

Dat doet goed aan het Katholieke hart.

In de zes overige hoofdstukken geeft von Ruville het resultaat van zijn onderzoek omtrent de Kath. Kerk: Der Felsengrund der Kath. Kirche (35—58), die Nährkraft der Kath. Kirche (59—79), die Liebe in der Kath. Kirche (81—109), die Freiheit in der Kath. Kirche (111—127), die Feindschaft gegen die Kath. Kirche (129—143).

Katholieke overtuiging bezielt deze hoofdstukken evenzeer als het eerste; ook voor het oog van den geboren katholiek doen zij de geloofswaarheden in nog ongeschonden luister schitteren. De ruime blik van den hoogleeraar in de geschiedenis zal iedereen nieuwe vergezichten openen.

De Katholieken mogen zich met recht verheugen, dat de waarheid van hun heilig geloof een zoo glansrijke overwinning op de nobele ziel van dezen geleerden universiteitsprofessor behaald heeft.

De Maasbode.

Het Proces tegen Kardinaal Luçon.

De zitting werd 20 Jan te half twee geopend, wederom voor een talrijk publiek. Kardinaal Luçon kwam binnen, vergezeld van Mgr. Sevin, bisschop van Chalons.

De aartsbisschop van Reims trad naar voren en las met een krachtige stem de volgende verklaring voor, die wij om het belang der zaak hier in haar geheel laten volgen.

Mijnheer de Voorzitter, heeren rechters,

Toen ik gedagvaard werd wegens het gemeenschappelijk herderlijk schrijven der bisschoppen van Frankrijk over de plichten van de huisvaders met betrekking tot de school, heb ik me allereerst afgevraagd, of ik al dan niet zou verschijnen.

Immers het betreft een daad van onze geestelijke bediening. En sedert Christus de beide machten van elkander gescheiden heeft, hangt onze geestelijke bediening, behalve van God, slechts af van het Hoofd der Kerk.

Maar om niet den schijn op mij te laden, dat ik mij wil onttrekken aan de gevolgen van een daad, waarvan ik de volle consequentie aanvaard, en ook om duidelijk te laten zien, dat de bisschoppen bereid zijn, alles te ondergaan voor de vervulling van hun plicht en in het bijzonder voor de bij uitstek heilige zaken van het geloof der kinderen en de rechten van het huisgezin, ben ik voor u getreden.

Indien ik echter onder deze omstandigheden kan verschijnen, dan geschiedt zulks slechts met een opzettelijke afwijking van het gewone gebruik der kerk.

Ik erken, heeren, dat ik heb geteekend en zelf van den kansel der kathedraal van Reims voorgelezen en in alle kerken van het diocees heb laten voorlezen het document, dat mij ten laste wordt gelegd.

Aan den geleerden rechtskundige, die mij zijn groote kennis heeft aangeboden met een toewijding, waarvoor ik dank zeg, laat ik over, juridisch de aansprakelijkheid, waaraan ik me al dan niet kan hebben blootgesteld, te betwisten; maar ik beschouw het als mijn taak, een bestaande onzekerheid weg te nemen, een feit nauwkeurig te vermelden en een beginsel op den voorgrond te plaatsen.

De brief der bisschoppen is door geen enkele politieke gedachte geinspireerd en hij is volstrekt niet geschreven om de een of andere partij van voordeel te zijn. Hij heeft geen ander doel dan om de ouders de gevaren te wijzen, die de handboeken, welke bij het onderwijs gebruikt worden, en de wijze van opvoeding, waaraan zij zich, gedwongen, moeten houden, verschaffen met het oog op het geloof en de zeden.

Dat wij ons beklagen over het feit, dat de openbare school op weg is een werktuig te worden tot ontkerstening der maatschappij, daarmede vallen wij noch de wet noch het politieke regeeringstelsel van ons land aan.

Dan valt nog een onzekerheid weg te nemen; men noemt ons de vijanden van de leekenonderwijzers. Maar zij waren toch ook leeken-onderwijzers, toen vroeger priester en onderwijzers in elk onzer parochies de hartelijkste betrekkingen onderhielden? Wij zijn hun vijanden niet geworden; wij zijn de vijanden van niemand, maar wij blijven steeds de onverzettelijke tegenstanders van het onderwijs zonder God, van het onderwijs tegen God, en wij toonen aldus, dat wij niet minder den Staat dan de Kerk, niet minder Frankrijk dan het Christelijke huisgezin dienen.

Ik heb er bijgevoegd, dat ik nog een feit nauwkeurig zou preciseeren. De brief der bisschoppen is, ik verzeker het hier in het openbaar, uitsluitend het werk van het Fransche episcopaat. Ik weet het, daar ik er zelf aan gearbeid heb. In den brief der bisschoppen wordt een algemeen bekend feit geconstateerd, dat reeds jaren en jaren bestaat en steeds meer algemeen wordt, namelijk dat de onderwijzers aan de kinderen in de openbare scholen handboeken voorleggen, die vijandig zijn aan ons geloof, en een opvoedings-methode in toepassing brengen, die gevaarlijk is voor de zeden.

Als men oplettend den loop der dingen nagaat, als men ziet, hoe zekere scholen, ja vele scholen zich tot taak stellen, godsdienst tegenover godsdienst en zedeleer tegenover zedeleer te stellen, dan is het onmogelijk, dat iemand, die te goeder trouw is, er aan twijfelt, of zij niet bewust medewerken aan de ontkerstening der maatschappij, die in het geheim en in het openbaar reeds langen tijd werd ondernomen en die tegelijk op elk terrein wordt voortgezet.

Nu rest mij nog een grondbeginsel te bekennen: de bisschop, de plaatsbekleeder van God, moet den geloovigen de geloofswaarheden en de voorschriften der moraal verkondigen om hen te wapenen en te beschermen tegen de gevaren waaraan zij zijn blootgesteld: Wij hebben den gebiedenden plicht om te spreken.

Wij mogen niet nalaten op de gevaren te wijzen die de jonge kinderen, onbekwaam er zich tegen te verdedigen, loopen. Zouden wij de waardige opvolgers dier bisschoppen zijn welke Frankrijk groot gemaakt hebben, wanneer wij zouden medewerken aan de vernietiging van hun werk, zonder dat wij met alle energie die in ons is, ons tegen de pogingen zouden verzetten van hen die zich vleien dat werk te kunnen uit elkander rukken en verbrijzelen? Derhalve is het een plicht van ons bisschoppelijk ambt, dien wij uitgeoefend hebben, alsmede een onvervreemdbaar recht. Dit recht hebben

Feuilleton.

„PENKRASSEN EN INKTSPATTEN."

'n Herinnering uit mijn jongste jeugd.

'n Herinnering uit de dagen toen de kindermeid mij met behulde koonen 's morgens om 9.55 in Juffrouw Rozenraad's bewaarschool deponeerde, toen 't A. B. C. met behulp van letterplaten, goedig als rond gevulde boterletters, de edele rekenkunst door tafels en telbord in mijn nog braak liggende hersenmassa werd gelanceerd.

Dat is ongeveer 35 jaren geleden.

Ik zat toen naast 'n joggie op het 12 inch hooge bankje, en dat joggie was mijn intimus, mijn alter ego, mijn boezemvriend.

Met hem verfoeide ik met innigen haat juffrouw Mina, die je zoo gemeen knijpen kon, en met hem vereerde ik met grenzelooze vereering juffrouw Betsy, die zoo mooi kon vertellen.

We marchandeerden samen in postzegels, griffels en pennen, samen zogen we duimdrop en pollekebrokken van dezelfde snoepvrouw met de zeepsophanden, samen moesten we schoolblijven en gingen dan naar huis met om elkaars nek gestrengelde armen, samen vochten we menig verwoed gevecht, sloegen mekaar menig blauw oog, en toch waren we weer spoedig de beste vrinden.

Na eindexamen bewaarschool, heb ik 'm nooit teruggezien.

Datzelfde joggie van toen, is nu de bouwer van ons zoo vurig verbeid steamertje „Prinses Juliana."

'n Mail of wat geleden heb ik hem geïnterviewd omtrent de beloofde proefvaart op 31 Jan. 1910, en ziehier zijn antwoord, dat menigeen in onze kolonie danig zal ontnuchteren.

Rotterdam, 11 Jan. 1910.

Waarde Jan Paul!

„Uw schrijven van 23 Dec. kwam „in mijn bezit. Inderdaad is door „ons in Mei 1909 met het Departe„ment van koloniën gecontracteerd „voor den nieuwbouw van een stoom„schip bestemd voor de vaart tus„schen de eilanden in Nederl. West„Indië.

„Kort echter na bestelling zijn wij „met den bouw gestopt op opdracht „van koloniën, daar van de zijde van „Curaçao verschillende ingrijpende „veranderingen en wijzigingen wer„den voorgesteld, waardoor de plan„nen geheel omgewerkt moesten „worden.

„Met het heen en weer schrijven „tusschen koloniën en Curaçao is „zeer veel tijd verloren gegaan, se„dert eenige dagen is nu de zaak „geregeld en vastgesteld, hoe de con„structie worden moet.

„Er is dus geen sprake van, dat op „31 Jan. proef gevaren kan worden, „en zal het schip eerst in het laatst „van dit jaar gereed zijn, om naar „de West te vertrekken."

(w. g.) H. Wilton.

„En zal het schip eerst in het laatst van dit jaar gereed zijn, om naar de West te vertrekken."

Toen ik de sinistere draagkracht van deez' ongelukszin had verwerkt met 'n prop in de keel, toen kreeg ik weer lust om met den schrijver, precies als vóór 35 jaren, aan 't bakkeleien te gaan.

Maar vecht nu eens met 'n duizend mijl of wat pekelnat tusschen je, en Delfshaven is van St. Eustatius uit niet te beschieten, zelfs niet met de modernste long toms, laat staan met onze decadente voorladertjes.

Daarenboven kon mijn oud-bewaarschoolvriend er toch eigenlijk bitter weinig aan doen, dat de bouwplannen voortdurend gewijzigd werden, zijn schrijven bewijst zulks te over.

Dus niet bakkeleien, maar toch!

Dat jaar uitstel van stoomverbinding tusschen onze eilanden bezorgt ons hier weer 'n heele groote dosis miserie plus geestelijke en stoffelijke hoofd-en maagpijnen, waarvoor anti-

wij niet ontleend aan de menschen maar aan Jezus Cristus zelven, die ons opgedragen heeft alle volkeren te onderwijzen. En dit recht kan niemand ons ontnemen, en geen enkele menschelijke overweging zal ons van dien plicht doen afzien.

De onderwijzers, mijne heeren, hebben den strijd van het hooge principieele standpunt neergehaald, om hem te maken tot een kwestie van klasse-en privé-belangen. Hoopt men werkelijk de bisschoppen te kunnen dwingen tot zwijgen, terwijl de school, waar de jonge Katholieken gedwongen zijn zich alle dagen, gedurende lange jaren heen te begeven, leeraart dat het Cristendom een dwaalbegrip, de menschelijke vrije wil een fictie en het eeuwig leven hiernamaals een sprookje is?

Als men hierop rekent, dan vergist men zich; dan vergist men zich nu, zooals men zich reeds zoo dikwijls vergist heeft. Ik heb de zaak, heeren, juist omschreven. Ik wacht uw oordeel af, zonder vrees, overtuigd, dat het onze vrijheid zal erkennen, d. w. z. ons recht om in het openbaar de wet te verdedigen, die openlijk is aangevallen. Frankrijk zou een tegenovergesteld oordeel niet goedkeuren, want het volk heeft een te helderen geest, dan dat het niet begrijpen zou, dat wij de verdedigers van het geweten zijn, voorvechters van de heiligste der vrijheden, die twee krachten, welke geen enkele macht ooit heeft kunnen vernietigen".

Na deze rede toonde de advocaat van kardinaal Luçon, mr. Buissart, aan, dat de bisschoppelijke brief in geen enkel opzicht eerroovend was. Hij heeft uitsluitend een godsdienstig karakter. Het is in de tegenwoordige omstandigheden goed gezien, dat het Fransche episcopaat een alarmkreet heeft doen hooren, om de ouders op hun hoede te doen zijn tegen het anti-godsdienstige onderwijs.

Buissart toonde aan, dat er schoolboeken zijn, die de Kerk vijandig gezind zijn. 't Zijn dezelfde, die de bisschoppen wilden laten vervolgen. Sommige onderwijzers zijn tegenwoordig bezield met een geest, die geheel tegenovergesteld is aan de neutraliteit, die zoozeer werd voorgestaan door Gambetta, Spuller en Ferry.

In een artikel van het Bulletin van de „Amicales des Ardennes" worden de bisschoppen voor leugenaars en schaamtelooze lasteraars uitgemaakt.

De advocaat ging dan nog de verschillende schoolboeken na. De bisschoppen hebben gebruik gemaakt van het recht van critiek, zonder er misbruik van te maken. Hij vroeg, dat de eisch der onderwijzers zou afgewezen worden.

Na een repliek van den advocaat van den onderwijzersbond vroeg de procureur der republiek een opschorting der zaak voor veertien dagen om zijn conclusies te nemen.

Het Kometenjaar 1910.

Wie in Nederland op 21 Jan. omstreeks vijf uur of halfzes, naar den zuidwestelijken horizon keek heeft daar tot zijn verrassing een mooie groote komeet gezien, een heldere lichtpluim op den gouden achtergrond van het schemerlicht. Sommigen, gewaarschuwd door een kort courantenbericht, hebben er naar gezocht. De meesten echter kregen het zeldzame natuurverschijnsel toevallig in 't oog, en moeten gedacht hebben dat het de veel besproken komeet van Halley was.

Maar dat is niet het geval. De komeet van Halley is wel reeds langer dan vier maanden geleden aan den hemel teruggevonden, en al dien tijd zorgvuldig waargenomen, maar ze vertoont zich nog slechts als een vaag wolkje, alleen zichtbaar in een sterken kijker. Het zal nog een maand of drie duren voordat ze even helder kan worden als de nu verschenen komeet — die dan wel sedert lang verdwenen zal zijn in de oneindige ruimte. De nieuwe staartster, aan te duiden als komeet 1910 I, of komeet van Drake (naar den ontdekker) behoort niet tot de klasse der periodieke kometen, waaronder die van Halley 't beroemdst is geworden, maar tot de onverwachte, verrassende bezoeksters van het hemelgewelf, die uit het niet schijnen op te rijzen, met haar vreemde schittering enkele weken den sterrenhemel vervullen en aller aandacht tot zich trekken, om even spoedig te verdwijnen als ze gekomen zijn, en wellicht nooit terug te keeren, misschien eerst na vele honderden, na duizenden jaren......

Zoo'n onverwachte gast is de nieuwe komeet. Ze werd het eerst den 17en Jan. bij het opgaan van de Zon en nog later in den loop van den ochtend — dus bij vol daglicht! — te Johannesburg waargenomen. Ze liep toen snel op de Zon toe, met een vaart van meer dan 4 graden in het etmaal, passeerde weldra den zonneweg, en is volgens een Reuter-telegram, 20 Januari te Wilhelmshaven gezien. Maar te Greenwich had Hinks haar reeds den vorigen dag vóór het ondergaan der zon, bemerkt en hare positie bepaald. Bij de ontdekking stond zij even benoorden de sterretjes A en Omega in Sagittarius, ze bewoog zich door het sterrenbeeld van den Steenbok en staat nu reeds in het noordwesten van Aquarius, dicht bij de ster 12, ten W. van Beta. Op 23 Januari passeerde zij den evenaar en gaat dus in 't noordelijk halfrond over. Daags daarna zal ze niet ver van de heldere ster Epsilon Pegaeus hebben gestaan.

Zooveel voor de bezitters van kleine kijkers, en hen die er wat meer van willen weten. Het spreekt van zelf dat men bij de waarneming met 't bloote oog van al deze sterren, door de schemering overstraald, weinig of niets ziet. Een ruimeren kring van lezers kan 't interesseeren, dat de komeet zich nog snel noordoostwaarts beweegt, en dus 's avonds later zichtbaar blijft, en schijnbaar — misschien ook inderdaad — nog veel helderder zal worden: mits 't weer (dat zich tamelijk goed laat aanzien) wil meewerken en de Maan (die vol wordt) niet te zeer tegenwerkt.

't Belooft een mooie komeet te worden.

De staart staat eenigszins schuin naar boven gericht, licht gekromd en opmerkelijk helder. Ze was naar schatting een vijf graden lang. Maar zeer curieus was de helderheid van de kern, die helderder glansde dan Mercurius of Mars, hoewel ze door de hooger staande planeet Venus enorm werd overstraald. Het stille geelachtige licht der komeet vormde een sterke tegenstelling met de als electrische schittering van de Avondster.

Het verdient opmerking, dat de beweging der nieuwe staartster gericht is naar de zelfde streek van den hemel, waarheen de komeet van Halley zich beweegt. Jammer, dat de onverwachte bezoekster niet enkele maanden later gekomen is: twee groote kometen tegen elkaar inloopend; een 's avonds, de ander 's ochtends te zien; of beiden tegelijk in de avondschemering — dat zou een uniek schouwspel gegeven hebben! Maar nu zal waarschijnlijk de Januari-komeet haar glans reeds verloren hebben, als die ander met het bloote oog zichtbaar wordt.

Dit laatste is eerst over drie maanden te verwachten.

De komeet van Halley bevond zich, toen prof. Max Wolf haar den 12en September j.l. ontdekte, tusschen Mars en Jupiter op een afstand van meer dan 500 millioen kilometers. Tot midden December naderde ze zoowel de Zon als de Aarde met toenemende snelheid, maar daarna is onze Aarde in haar baan zich van de komeet gaan verwijderen, zoodat het nevelachtige kometenvlekje (o. a. door prof. Nijland te Utrecht herhaaldelijk waargenomen) niet veel helderder meer wordt, vooreerst. Den 5en Januari scheidden 250 millioen K. M. haar van de Zon, den 15en Februari stond zij op 200 millioen K. M. afstand, den 12en Maart kruist ze de Aardbaan in een punt waar onze planeet einde October langs gaat — geen ontmoeting, derhalve! — den 5en April is ze nog slechts op 100 millioen K. M. van de Zon, om den 20en haar „perihelium" te bereiken en zich vervolgens, 38 jaren lang, weer van de Zon, te verwijderen, en eerst in onze omgeving terug te keeren in... 1985.

Den 6en Maart zal de afstand tusschen onze Aarde en de Komeet van Halley 283 millioen K. M. bedragen. Maar na dat oogenblik neemt ze af, en den 18en Mei is ze 't dichtst bij ons; ze gaat tusschen de Aarde en de Zon door op den 19en, 's nachts om 2 uur.

Wie over een sterrenkaartje beschikt, kan daarop den oogenschijnlijk langzamen loop der komeet aan het hemellichaam volgen. Den 4 Februari dicht bij Zeta in de Visschen staande, heeft zij tot 6 April werk om den afstand af te leggen tot 35 Pisces, ten Z. van Gamma Pegasus.

Waarschijnlijk wordt Halley's komeet niet voor het ongewapend oog zichtbaar vóór einde April, daar ze nu hoe langer hoe dichter bij de Zon komt. In April is ze vóór zonsopgang zichtbaar; tegen half Mei van halfdrie af. Maar eerst den 21 en, na het perihelium, wordt ze zeer helder en gedurende de tien laatste dagen van Mei zal ze, opnieuw avond-komeet geworden in de schemering glanzen, maar vermoedelijk lang niet zoo schitterend als de groote komeet van Donati, of die van 1861 of 1882. Misschien zelfs niet zóó helder als de staartster die nu aan den avondhemel prijkt.

Het gebeurt maar zelden, dat een komeet overdag gezien wordt, gelijk deze nu onlangs. Die van 1882 echter was zóó schitterend, dat ze zelfs overdag is ontdekt; terwijl ze dicht bij de zon stond! Maar die prachtige komeet, welker staart een kwadrant van den hemel omspande, was bij ons slechts moeilijk te zien, 's ochtends vroeg, zeer laag bij en haast evenwijdig aan den horizon. Zulke verschijnselen trekken natuurlijk niet de aandacht van het publiek, gelijk de beroemde, of liever beruchte kometen van vroeger jaren. In dien „goeden ouden tijd" zag de angstige volksverbeelding van alles aan den hemel: dreigende kometen, bloedregens, heele veldslagen...... Hoor, hoe Ambroise Paré — die toch een verlicht man was, geneesheer van Karel IX — de komeet van 1527 beschrijft (uit de derde hand, wel is waar):

„Deze komeet was zoo afschuwelijk en gruwelijk om aan te zien, ze bracht zooveel schrik te weeg onder het gemeen, dat velen stierven en anderen ziek werden van angst... Ze was van buitengemeene lengte en bloedrood, aan den top zag men een gekromden arm, die een lang zwaard vasthield, als om er mee te steken. Onderaan waren drie sterren, een heldere in 't midden, en ter weerszijden een groot aantal menschenhoofden, afzichtelijk om te zien, met de haren te berge gerezen"......

Als zulk een beschrijving — door een treffende houtsnee veraanschouwelijkt — den onnoozelen burgers van de 16e eeuw geen kippenvel bezorgde dan moeten ze wel verhard geweest zijn! En hoort men zelfs niet in onze eigene allermeest verlichte eeuw discussieeren over botsingen van de Aarde met een komeet; over het blauwzuur waarmee de komeet van Halley onze atmosfeer vergiftigen zal, wanneer ze er met haar staart langs scheert? — „in cauda venenum" — Als ze dat doet namelijk. Zekere signor Emanuelli heeft dezer dagen berekend, dat die staart dan 22 millioen K.M. lang moet zijn, en meer dan ½ millioen K.M. breed...

De menschheid kan gerust zijn. Kometenstaarten zijn op die afstanden zóó ijl, dat ze den naam die Arago er aan gaf „un rien visible" een zichtbaar niets — volkomen rechtvaardigen. En aan dat hemelsche vergif zal niemand sterven. Wat de kans eener noodlottige ontmoeting van de Aarde met de kern eener plotseling opduikende komeet betreft; wel, indien men daarvoor bang is, moet men vooral nooit de deur uitgaan. Want de kans om door een vallende dakpan doodgeslagen te worden, is ongetwijfeld veel en veel grooter.

(N. v. d. D).

Belasting op rij- en voertuigen.

Schrik niet, Lezer, 't gaat niet over een nieuwe belasting op Curaçao, maar in Suriname. De koloniale Staten van Paramaribo hebben over deze belasting een zeer curieus Voorloopig Verslag uitgebracht, waarin echter ook veel voorkomt waarin Curaçao belang kan stellen.

Men oordeele zelf:

§ 1. Waar de Memorie van Toelichting aanvangt met de verklaring dat het in verband met den financieelen toestand der kolonie noodig blijft de koloniale middelen te versterken, meende men, op grond van voorkomende gevallen — waarover straks — de vraag te moeten stellen of er voldoende reden bestaat in te stemmen met het financieel beleid der kolonie. Die vraag nu kon door meerdere leden niet in alle deelen bevestigend worden beantwoord. Werd toch bij een vorige gelegenheid naar aanleiding van het bericht, dat de plantkundige aan het Landbouwproefstation op haar verzoek den dienst met ontslag verlaten zou, dezerzijds aan het Bestuur aanbevolen om met het oog op den précairen staat onzer huishouding, in de ontstane vacature niet te voorzien, waar de landbouwkundige Dr. van Hall als directeur van het landbouwproefstation zou vervangen worden door den botanist Dr. Cramer, met teleurstelling hadden sommige leden vernomen, dat een voorziening in die vacature bij het Bestuur toch in overweging is.

Ook andere feiten en omstandigheden met betrekking tot uitgaven voor het landbouwdepartement leidden er toe bij deze leden den indruk te vestigen, dat door het Bestuur er niet genoeg van gebruik gemaakt wordt om, bij voorkomende gelegenheden, zuinigheid in het beheer te betrachten en meenden zij het Bestuur te moeten verzoeken hen ten aanzien van de volgende punten te willen inlichten:

1o. Aan Mevrouw A. E. van Hall de Jonge, die in tijdelijken dienst was en sedert medio December ll. de kolonie verlaten heeft, werd op haar verzoek eervol ontslag verleend, doch eerst met ingang van 1 Februari 1910, waardoor zij tot ultimo Januari 1910 activiteits-traktement genieten zal, ofschoon het ontslag gevraagd is vóór den afloop van haar dienstverband.

Gaarne vernam men wat hiertoe aanleiding gegeven heeft.

Mocht het betrekkelijke contract met Mevrouw van Hall—de Jonge als plantkundige aangegaan de kolonie niet verplichten om haar in dit geval een maand traktement na het verlaten van dienst toe te leggen, dan wenschen verscheidene leden op te merken, dat de bedoelde uitgaven hun niet gerechtvaardigd voorkomen.

In elk geval werd aan het Bestuur verzocht bedoeld contract ter inzage van de leden te willen overleggen.

2o. Naar men was ingelicht, is het op verzoek van Dr. van Hall en Cramer dat zij gedurende 3 jaren van standplaats zullen verwisselen.

Op welken grond nu is Dr. van Hall, die met ingang van den dag van zijn vertrek naar Nederland, medio December ll., ter beschikking van den Minister van Koloniën gesteld is om voor den tijd van 3 jaren te worden belast met de werkzaamheden van Chef der Botanische Laboratoria bij het Departement van Landbouw in Nederlandsch-Indië en — was men juist ingelicht — tot eind April a. s. in Europa zou verblijven, ten laste van de kolonie Suriname in het volle genot zijner bezoldiging gelaten?

3o. Ten laste van welke begrooting worden gebracht de overtochtsgelden van Dr. van Hall en zijne echtgenoote van Suriname naar Nederland en van daar naar Nederlandsch Indië en die van zijn vervanger Dr. Cramer van Nederlandsch-Indië naar Nederland en van Nederland naar Suriname?

4o. Is het juist dat Dr. Cramer op zijne reis van Oost-Indië naar Nederland de Straits Settlement met het oog op de cultuur van hevea zal bezoeken en zoo ja, zullen de hiermee gepaard gaande kosten en het traktement van Dr. Cramer tot aan diens komst in Suriname gebracht worden ten laste van Suriname of van Nederlandsch-Indië?

Was men verder goed ingelicht, dan zou Dr. Cramer naar Suriname medenemen een ploeg geschoolde Javanen voor den arbeid in den Cultuurtuin, aan wie een hooger dagloon is toegezegd dan algemeen voor de landbouwondernemingen alhier getarifieerd is, waarbij zullen komen de kosten van overtocht. In dat geval meenden meerdere leden te moeten verklaren, dat een en ander h. i. niet zou strooken met een strenge toepassing van zuinigheid in onze huishouding.

Met kracht werd daarom door hen bij het Bestuur er op aangedrongen dat het Landbouwdepartement, dat hoe langer hoe meer op een weelderigen voet wordt ingericht zal worden teruggebracht tot een instelling van beperkten omvang, overeenkomstig den bescheiden opzet van Professor Went.

Enkele leden meenden te moeten doen uitkomen dat zij, hoewel in beginsel niet tegen de voorgestelde belasting, geen neiging gevoelden daartoe mede te werken, wanneer de middelen der kolonie niet altijd aangewend worden voor strikt noodzakelijke uitgaven.

Een dezer leden meende zelfs aan het Bestuur te moeten aanbevelen om aan de Regeering te berichten dat de diensten van Dr. Cramer, die voor slechts 3 jaren zal gedetacheerd worden, hier niet volstrekt noodig zijn, zoodat getracht zal worden het met het huidige personeel te stellen. Buitendien is er z. i. hier aan het hoofd van het Landbouwdepartement noodig iemand die door persoonlijke ondervinding mede op de hoogte is van de eischen der bacove-cultuur, waaraan — het zij hier gezegd zonder daarmede in het minst iets aan de kunde van Dr. Cramer te kort te willen doen — deze hoogst waarschijnlijk niet voldoet.

Sommige leden verklaarden niet in staat te zijn een oordeel uit te spreken over de vraag of onze landbouwende kolonie als directeur van het Landbouwdepartement volstaan kan met een chemist in plaats van een botanist. H. i. zou het daarom lichtvaardig zijn zich uit te spreken over de al of niet noodzakelijkheid om Dr. van Hall te doen vervangen door een man van de kennis en bevoegdheid van Dr. Cramer.

Andere leden zouden het wel in het belang van den Landbouw achten dat Dr. van Hall vervangen werd door een deskundige op het gebied van den Landbouw als Dr. Cramer, van wiens bekwaamheid en groote toewijding mag worden verwacht dat hij de belangen van den grooten Landbouw alhier zal weten te bevorderen. Maar dan zouden zij daarbij in ernstige overweging wil-

---

pyrine machteloos staat.

De laatste „Brandhof" vertrok Zondag 23 Jan. 's morgens om 11 uur van Curaçao, den 6 Febr. Zondagnacht om 2, 3, 4, 5 uur, weet ik 't, smeet ie ze'n anker hier op St. Eustatius over boord.

Meer dan 14 dagen!

De „Christiansted" deed er minder dan 4 dagen over, en de „Prinses Juliana" zal 't natuurlijk nog gauwer doen.

Hebt ge de verschrikkingen nooit meegemaakt van zoo'n 14 daagsche reis per schoener? Zoo niet, ga dan eens rustig in 'n hoekje zitten en lees „Dwars door de Caraïbische" van Van Kol, ik weet zeker dat ge 'n gaarne die f 50 passagegeld besteedt aan den dentist, hoe rilverwekkend dat geboor in uw kiezenstelsel ook zijn moge.

En dan die sloepreizen tusschen onze eilanden hierboven !

Tot verveleus toe zijn die lugubre, al edel reukorgaan negeerende, met alle hygiëne spottende reizen en reisjes reeds beschreven. Ik verval niet gaarne in herhalingen.

„En zal het schip eerst in het laatst van dit jaar gereed zijn, om naar de West te vertrekken!"

Weg dus met reeds lang afgesproken stoomtochten in April naar vrienden op de naburige eilanden !

Weg met de nobele idee om weer eens echt gentlemanlike zeeziek te kunnen zijn op 't dek van 'n steamer!!

Weg de illusie om weer spoedig tegen en zonder wind de golven te doorschroeven!

Weg met dit alles, weg, voor 'n heel jaar!

Toch troostte 't mij 'n weinig, ietwat schadefreudeachtig, bijna terzelfder tijd ook 'n brief te ontvangen, waarin 'n zeilreis beschreven werd per Noach zooveel, van Tandjong-Priok naar Holland in 1872.

Na ontzettenden storm, na bijna vergaan te zijn, viel die ouwe Noach Brouwershaven binnen na 'n reis van ruim, versta wel, van ruim 6 maanden.

Na zulk 'n lectuur, past ons 't klagen weer niet.

⁂

Kort ben ik deez keer, heel erg kort.

't Waarom?

Er wordt hier op St. Eustatius 'n kerkje, 'n R. K. Kerkje gebouwd, waarbij ik bizonder geïnteresseerd ben.

Ik zit of sta er bij, of klim op stellingen geheel den dag met witbekalkten broek, met koonen, nu niet strepig behuild zooals vóór 35 jaar, maar gebrand, terra-cotta-achtig door ons tropisch zonnetje zoo meedogenloos stekend zengend, maar tevens baccillendoodster bij uitstek.

En ik krijg verstand van bouwen en van te keer gaan.

Geleerd, na grondige beschouwing, dat 'n metselaar, ik bedoel geen surrogaat-metselaar, maar een met hart voor ze'n vak, gelijk is aan 'n automobiel zonder benzine, of 'n politieagent zonder proces-verbaalpotloodje, als ie geen steenen of kalk bij de hand heeft.

Wilt ge opschieten, zorg dan voor altijd geregelden aanvoer van bouwmateriaal, en je bouwerij kost je 'n paar 200 dollars minder.

Mijn mond staat nu heelemaal naar het forsch uitbulken van:

Mortar!
Water!
Face stones!
Fire stones!
Hurry up!!!!

dit alles met 'n nijdigen langademigen duw op de laatste lettergreep.

Bouwen en schrijven gaat slecht samen. Ik kan mijn bureau toch niet op den stelling zetten, en schrijf eens mooi op je knie, dat gaat immers niet?

Daarom 'n ander keer meer.

„En zal het schip eerst in het laatst van dit jaar... etc. etc. de rest weet U.

Dat zit me nog altijd dwars.

Mortar!!!

JAN PAUL.

St. Eustatius, 9 Febr. 10.

len geven niet dadelijk te besluiten tot het uitzenden van een plantkundige met een bezoldiging van f 4000—'s jaars, nu de kolonie te beschikken heeft over een landbouwassistent, die gedurende verscheidene jaren de ziekten bij de cacao en bij de bacoven heeft kunnen volgen en die zich voortdurend krachtdadig heeft gewijd aan de proeven tot bestrijding dier ziekten. Eerst wanneer mocht blijken dat die uitzending noodzakelijk is, zou daartoe reden bestaan."

——(o)——

Staatsbegrooting 1910.

EERSTE KAMER

(*Voorloopig Verslag*)

Bij het afdeelingsonderzoek vond het diplomatiek beleid van den Minister algemeene goedkeuring. Hem werd bijzondere dank gebracht voor het indienen van het Oranjeboek. Men hoopte, dat de Minister op dien ingeslagen weg nog verder zou voortgaan en in het doen van mededeelingen het voetspoor volgen van andere kleinere staten. Tevens werd gevraagd of er uitzicht bestaat op de uitgave van een nieuw Oranjeboek omtrent het verder verloop der zaken met Venezuela. Gaarne toch zou men worden ingelicht hoe thans onze verhouding is tot dit land.

Men bracht den Minister voor den goeden afloop der verwikkelingen van het vorige jaar een woord van lof en men prees ons land gelukkig, dat de uitzending van oorlogsschepen naar Venezuela, hetgeen minder aangename gevolgen had kunnen hebben, geen aanleiding had gegeven tot verwikkelingen met de Vereenigde Staten van Amerika of met een der andere Amerikaansche Staten.

Enkele leden hadden den indruk gekregen, dat wij door Venezuela worden beziggehouden, zonder dat er een afdoend resultaat door ons wordt bereikt.

Ter verklaring van de drie sensatie-telegrammen, deze week alhier gepubliceerd, vestigen wij de aandacht onzer Lezers nog op het volgende:

„De heer Van Heeckeren heeft een nota bij het verslag gevoegd, aangaande zijn bezwaren tegen de Noordzee-entente.

Breedvoerig zet de steller der nota uiteen, dat het verlangen naar officieele gegevens ter juiste beoordeeling van de waarde, die door de betrokken groote mogendheden aan de Noordzee-entente gehecht wordt, met het oog op eventueele conflikten, z. i. alleszins gerechtvaardigd is.

Het hoofdbezwaar van den heer Van Heeckeren tegen de Noordzee-entente is echter, dat, gegeven de algemeen gevoelde behoefte om het onderlinge wantrouwen weg te nemen, waarop de Minister van Buitenlandsche Zaken op 1 Mei 1908 met zooveel nadruk gewezen heeft, toch door dezen daarvan geen gebruik is gemaakt om ook voor ons land bij deze entente alle reden tot wantrouwen te doen wegnemen.

Een blik op de kaart van Europa is immers voldoende om ons te overtuigen, dat Nederland, indien ooit een oorlog tusschen Duitschland en Engeland mocht uitbarsten, de heilloze gevolgen daarvan meer dan eenig ander land te dragen zal hebben, en dat wij ons deze gelegenheid ten nutte hadden moeten maken, om op een stipulatie aan te dringen, houdende zekerheid, dat onze neutraliteit in geval van een Noord-Europeeschen oorlog geëerbiedigd zou worden.

Hierbij zij opgemerkt, dat een vergelijking met andere, aan de Noordzee-entente deelnemende Staten van den 2en rang, bv. met Zweden en Denemarken, wat 't belang eener stipulatie als bovenbedoeld betreft, niet opgaat. Want afgezien van de omstandigheid, dat Zweden een onaantastbaar Rijk is, hetwelk evenals Denemarken, in geval van een Britsch-Duitschen oorlog, veel meer buiten schot ligt dan wij, mag hier vooral niet vergeten worden, dat er zeer bijzondere redenen bestaan, die het ons, meer dan eenig ander land, tot plicht maken om bij het sluiten van zoodanige politieke verdragen zeer bijzondere eischen te stellen, eischen, die Zweden en Denemarken niet behoeven te stellen.

De steller der nota betreurt het zeer, dat de Minister van Buitenlandsche Zaken hem genoodzaakt heeft over die bijzondere redenen te spreken, en er aan te moeten herinneren, dat er slechts weinige jaren geleden, dus in vollen vredestijd, sprake is geweest van maatregelen, die voor onze staatsbelangen bedenkelijk hadden kunnen zijn.

Wanneer men daaraan terugdenkt, dan zal — meent de heer Van Heeckeren — toch iedereen moeten toegeven, dat de Minister van Buitenlandsche Zaken niet alleen het recht had, maar dat hij ook verplicht was om bij het sluiten eener entente, die zooals hij zelf beweerd heeft, tot zuivering van den politieken toestand moest strekken, op een duidelijke, ondubbelzinnige en schriftelijke verklaring aan te dringen, waardoor wij zekerheid hadden verkregen, dat de integriteit en c.q de neutraliteit van ons vaderland in geval van een Noord-Europeeschen oorlog of dreigenden oorlog geëerbiedigd zou worden.

Het wil den heer Van Heeckeren voorkomen, dat het meer in overeenstemming met de belangen en de waardigheid van ons vaderland zou zijn geweest, indien wij de deelneming aan de Noordzee-entente afhankelijk hadden gesteld van de door hem bedoelde stipulatie, dan toe te treden tot een schikking, waarvan de practische waarde tot dusver nog niet zeer duidelijk gebleken is.

Dat is het bezwaar, op grond waarvan de heer Van Heeckeren zich ten vorigen jare als volksvertegenwoordiger verplicht heeft geacht om, met weglating van alles, wat den Minister onaangenaam zou kunnen zijn, of door hem als een critiek op zijn beleid zou kunnen beschouwd worden, de zeer beleefde vraag tot de Regeering te richten, of het niet mogelijk zou zijn, om alsnog door middel eener (additioneele) verklaring zekerheid te erlangen, dat Duitschland en Groot-Britannië in geval van oorlog of dreigenden oorlog, die integriteit en c. q. de neutraliteit van ons vaderland zouden eerbiedigen."

Handelingen.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Havenverkeer.

Van 1—15 Februari liepen onze haven binnen:

Stoomschepen	14
Goeletten	32
Bijlanders	20
Totaal	66 schepen.

Om eens te zien, of onze schippers ook hun voordeel hadden getrokken uit de harde lessen der ondervinding gedurende de laatste jaren opgedaan, zijn wij eens nagegaan waarheen onze zeilschepen zoo al koers zetten. We laten hier het lijstje der eerste twee weken van Februari volgen.

Van de 48 zeilschepen, uit onze haven vertrokken, zetten koers naar:

Bonaire	21
Aruba	6
Maracaibo	6
Pto. Cabello	4
Rio Hacha	4
La Guaira	3
La Vela de Coro	3
Santa Marta	1

Heel erg los van Venezuela is onze zeilvaart nu juist niet geworden.

Wat ook volstrekt niet noodig is.

Hoe meer vaart op Venezuela, hoe liever.

Maar men moet het eene doen en het andere niet laten.

Waarom ook niet elders onze ankers laten vallen ?

Wanneer nu om een of andere reden Venezuela weder eens tijdelijk voor onze schepen gesloten werd, zou onze geheele scheepvaart opnieuw stil liggen.

Dat een ondernemend schipper van tijd tot tijd toch eens uitging op zoek naar vracht in andere havens dan in Venezuela !

Of wacht men liever tot de nood dwingt?

Maar dán, als de zaken door lang stil liggen toch al slecht gaan, is er niet veel geld over om eens een avontuurtje te wagen. En de animo ontbreekt dan ook al gauw. Dat het nu iemand doe, wiens zaken goed gaan en die gaarne zijn schepen zou vermeerderen.

In de scheepvaart is nog wel geld te verdienen. Vooral, als men met zijn schip een nieuwe verbinding tot stand weet te brengen, waar een dergelijke verbinding algemeen wordt verlangd.

Het is slechts de kunst dát te weten te komen.

Als onze KAMER VAN KOOPHANDEL daar eens achter trachtte te komen en de *uitbreiding onzer zeilvaart* in studie nam.

Reeds Minister IDENBURG wees op de gebiedende noodzakelijkheid onze zeilvaart minder afhankelijk te maken van één bepaald land, en ook nu werd de uitbreiding onzer zeilvaart weder bij de behandeling onzer begrooting in de Tweede Kamer ter sprake gebracht.

Op het oogenblik wordt bij het varen nog wel wat verdiend. Dat men dus ernstig overwege in welke richting onze scheepvaart, dat is onze zeilvaart, is uit te breiden. *Van Looy's Handelskaarten* kunnen daarbij zeer groote diensten bewijzen.

De Prins Willem II.

Heden had deze boot reeds hier in de haven van Curaçao moeten zijn, en nog werd zelfs geen bericht ontvangen, dat zij al voor Paramaribo is aangekomen.

Geen wonder, dat velen zich ernstig ongerust maken over dat lange uitblijven. De *Prins Willem II* is nu al een kleine veertien dagen achter. Wat er gebeurd is, weet niemand.

Wel is het bekend, dat de *Prins Willem II*, 21 Januari uit Amsterdam vertrokken, 23 Januari Ouessant heeft gepasseerd. Dat nu een dag of vijf later van de Azoren (St. Michel) geen bericht werd gezonden, is op zich zelf nog niet verontrustend, daar dit meermalen niet kan geschieden, als de boot des nachts voorbij stoomt. Nu lezen wij echter in de *New-York Herald* van 3 Februari, dat alle groote stoomschepen in die dagen binnen gevallen, zwaar weer hadden van 24—28 Januari; o. a. de *Kaiser Wilhelm der Grosse*, komende van Bremen, Southampton en Cherbourg, de *Vaderland* komende van Antwerpen, de *Havanna* komende van Havana, en *Statendam*, komende van Rotterdam.

Zeer waarschijnlijk is het derhalve, dat ook de *Prins Willem II* dien storm heeft meegemaakt.

Daar echter de route der *K.W.I.M.* niet druk bevaren is, zijn aanvaringen en botsingen zoo goed als buiten gesloten. Door zwaar tegen den storm in te varen, kan het schip zelf onklaar zijn geworden, zonder dat er oogenblikkelijk gevaar behoeft te bestaan voor passagiers en schepelingen, (waaronder zeven Curaçaönaars) alleen zullen zij misschien hulp behoeven om verder gesleept te worden. Want was het schip niet meer op zee, maar in een of andere haven binnengeloopen, dan zou daarvan reeds lang bericht zijn ontvangen.

In overleg met het Ministerie, de Gouverneurs van Suriname en Curaçao en de Hoofd-directie der *K. W. I. M.* te Amsterdam is Hr. Ms. *Utrecht* Dinsdagavond naar Suriname vertrokken om bij het vuurschip aldaar te vernemen of reeds iets van de *Prins Willem II* vernomen werd, en zoo niet, verder op zoek te gaan.

Ook werd door den Vertegenwoordiger der Maatschappij alhier aan de omliggende havens geseind en aan alle uitvarende stoomschepen verzocht goed rond te willen zien of de *Prins Willem II* soms ergens mocht zijn heengedreven.

Gisteren of vandaag moet de *Utrecht* voor Paramaribo zijn aangekomen. Wij mogen dus spoedig eenig bericht te gemoet zien.

Woensdagmiddag half twee heeft de HEER DE VRIES een draadloos bericht naar de *Utrecht* verzonden en ontving onmiddelijk antwoord.

Ook werd ons verzekerd, dat zoodra er iets naders wordt vernomen, dit onmiddelijk zal worden bekend gemaakt.

Dr. Lens.

—Met bijzondere ingenomenheid zullen ongetwijfeld de talrijke vrienden en kennissen van Dr. P. C. TH. LENS, officier van gezondheid, 1ste klasse en chef van den militairen geneeskundigen dienst alhier, thans met verlof te Utrecht, vernemen, dat de geachte geneeskundige door den president der Fransche republiek benoemd is tot ridder in de orde van het Legioen van Eer, met welke hooge onderscheiding wij hem van heeler harte onze gelukwenschen toezenden.

De Vrijmoedige.

Nieuwe Consul.

— Naar *El Imparcial* berichtte is onze landgenoot, de heer MOZES H. COHEN HENRIQUEZ, vroeger consul der Nederlanden te Maracaibo, thans in hetzelfde ambt te Caracas benoemd, waar hij sedert eenigen tijd metterwoon gevestigd is.

Van ganscher harte wenschen wij hem geluk met de eervolle onderscheiding, die hem ten deel is gevallen.

Omgewaaid.

—Dinsdagmiddag is de vrij hooge schoorsteen der bakkerij van den heer J. CAPRILES, omgevallen; gelukkig zonder ongelukken te veroorzaken.

Koloniale Raad.

—Ll. Maandagavond is door den Kolonialen Raad eene openbare zitting gehouden, die door 10 leden werd bijgewoond. Afwezig waren, wegens uitlandigheid de leden FENSOHN en LANSBERG en uit hoofde van ongesteldheid het lid PENSO.

Na de opening der vergadering en mededeeling van de ingekomen stukken, richtte de voorzitter het woord tot den heer A. G. STATIUS MULLER, den nieuwbenoemden ondervoorzitter, wien hij lof toezwaaide als een bekwaam en ijverig lid van den Raad. Vervolgens feliciteerde hij de leden DE VRIES en FORBES, die voor het eerst als zoodanig eene zitting van den Raad bijwoonden en richtte zich verder nog tot den nieuwen Griffier van den Raad, den Heer H. J. T. BOOMGAART.

Zoowel de nieuwbenoemde ondervoorzitter als de twee nieuwe leden en de nieuwe Griffier brachten den voorzitter in wel gekozen bewoordingen dank voor de te hunnen opzichte door hem geuite gevoelens en wenschen en drukten hunne groote bereidwilligheid uit, om voor het welzijn der kolonie werkzaam te zijn. De heer DE VRIES zeide in zijne rede nog in 't bijzonder, dat hij, ofschoon niet geboren in de kolonie, het zich tot eene eer zal rekenen, zijn sympathie jegens haar te betoonen door hare belangen te helpen behartigen en bevorderen als een geboren Curaçaonaar.

Tot de verkiezing overgegaan zijnde van candidaten ter vervulling van de vacaturen, die in Mei a. s. zullen ontstaan wegens periodieke aftreding van de heeren J. C. B. FORBES, H. M. PENSO, EDWIN SENIOR en H. P. DE VRIES, werden tot 1ste candidaten gekozen de vier afgetreden leden en tot 2de candidaten voor de respectieve vacatures de heeren dr. J. P. EVERTSZ Hz., E. M. PENSO, dr. M. C. HENRIQUEZ en H. SCHOTBORGH.

Daarna werd de openbare zitting door den voorzitter gesloten en gingen de Leden naar de Afdeeling, waarvan de Heer H. P. DE VRIES tot rapporteur werd benoemd.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen van de heeren EDWARDS, HENRIQUEZ & Co., agenten van de Hamburg-Amerika-linie, het in Januari ll. uitgegeven nummer van de *Hamburg American Gazette*, orgaan dier stoomvaartlijn. Dit nummer bevat aardige gezichten van Jamaica.

Huizen van Katoen.

Wij vinden in den „Courier of Charlestown" de volgende bijzonderheden over een woning van nieuweren trant.

Er bestaat heel veel kans, dat het gewapend cement weldra verdwijnen zal uit den huizenbouw; plantenarchitectuur zal de delfstoffene architectuur opvolgen.

In het Z. der Vereenigde Staten bouwt men huizen van katoen.

Men gebruikt daartoe gewone katoen van de minste kwaliteit, dat op de katoenvelden achterblijft, of in de fabrieken wordt bijeengeveegd, kortom, alles wat als afval kan worden beschouwd. Daarvan maakt men een deeg, een pasta, die weldra de soliditeit van steen verkrijgt. Om die transformatie te begrijpen, behoeft men slechts te denken aan de hardheid van papier maché, wanneer het door en door droog is, waarvan men lichte en duurzame meubelen vervaardigt. Om het bouwkatoen wordt aan den buitenkant een stof aangebracht, die het ondoordringbaar maakt voor den regen. Om een huis van katoen te bouwen heeft men slechts de helft van den tijd noodig, welke gevorderd wordt om er een van steen op te trekken. Ten slotte — en zulks is bewezen — is de bouw bestand tegen vuur, is van een onbetwistbare soliditeit en kost driemaal minder dan de gewone bouwmethode.

Daar 't bericht de Redactie van „Ned. Klein Industrie" waaraan wij 't ontleenen, niet vertrouwbaar voor kwam, heeft zij naar de waarheid van bovenstaande mededeeling geinformeerd en werd het bestaan van zulke huizen bevestigd.

Pest te Puerto Cabello.

Daar de geruchten omtrent verschillende gevallen van pest te Pto. Cabello blijven aanhouden, heeft de Gouverneur opnieuw bij den Nederlandschen Consul aldaar laten informeeren.

Stroohoeden.

In den herfst verdwijnt de stroohoed om voor den vilten of fluweelen plaats te maken; des zomers heerscht hij bijna oppermachtig. Kanten of gitten toques betwisten hem slechts hier en daar de opperheerschappij.

Men maakt den stroohoed uit een groot aantal planten: in Amolzia, in de provincie Malaga, uit den dwergpalm; in Reunion en in Indië, van de chayorto; in het verre Oosten, van de bamboe; in verschillende Europeesche landen, van palmbladen en wilgenschors; in Madagascar, van suikerriet; in Italië eindelijk van het stroo van zeker soort koren, dat den naam van mazuela draagt.

In Mexico en andere Spaansch-Amerikaansche landen worden de strooien hoeden ook uit een bijzonder soort palmbladen gemaakt, waaruit blijkt, dat behalve in Florence, de strooien hoed nergens van stroo wordt gemaakt, maar wel van allerlei andere soort van grondstoffen.

De beroemde panamahoeden, die vroeger zoo ontzettend duur waren, kan men thans voor veel minder krijgen. Dit komt doordat men veel goedkooper materiaal voor deze hoeden bezigt. De echte panama is zeer glad en gemaakt van een soort palmboom (Carludovica palmata,) die zeer verspeid is in Ecuador en Colombia. Men plukt de bladen als zij op het punt zijn te ontluiken en legt ze eenigen tijd in kokend water, dan moeten zij in de zon en later in de schaduw drogen. De slechtste soorten dienen voor de grofste hoeden. De navraag wordt steeds grooter. In 1905 bedroeg de uitvoer uit Ecuador 68000 dollars per jaar en in 1906 reeds 1.200.000 dollars. Engeland heeft in 1906 vier malen meer aan panamastroo verbruikt dan in het vorige jaar.

Zou het waar zijn?

Een onzer landgenooten te Parijs meldt ons, dat het Venezolaansche gezantschap [dr. Grisanti) reeds in 't begin dezer maand van daar vertrokken is zonder.... achterlating van adres. Een brief uit Venezuela moet hiertoe aanleiding hebben gegeven.

Aan het departement van Buitenlandsche Zaken, waar we ons heden om mooglijke nadere inlichtingen vervoegden, kon men dit bericht nog niet bevestigen.

We moeten echter opmerken, dat dr. Grisanti niet bij onze Regeering geaccrediteerd was.

Het Vaderland.

Postspaarbank.

Gedurende de maand December 1909 werd ingebracht:

Willemstad	f 3.502,75
2e district	56,50
3e „	
4e „	75
5e „	
Kralendijk Bonaire:	790,75
Rincon „	50.—
Oranjestad Aruba:	178.70
3e district „	12.—
Philipsburg, St. Mart. NG.	1,000,63
Oranjestad, St. Eust.	140,50
Bottom, Saba	166,75
Windwardside „	
Totaal:	f 5.973,58
Teruggevraagd:	f 5,911,49

Stadsreiniging.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiskalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd:

154 ratten en
310 muizen.

Na den ramp van Messina.

Van de slachtoffers der aardbeving in Messina zijn thans de officieele cijfers bekend gemaakt.

In Messina heeft de ramp aan 77.283 menschen het leven gekost.

Er zijn te Messina 27.523 lijken onder het puin weggehaald en begraven. Als vermist zijn opgegeven 32.477 personen. Hun lichamen rusten nog onder de puinhoopen of zijn door de vloedgolf, die op de aardbeving volgde, weggespoeld.

In de stad Regio en het daarbij behoorende district heeft de ramp aan 7969 menschen het leven gekost. In Palmi zijn omgekomen 1734 menschen, in Villa San Giovani 1092, in Gallicie 963 en in Pellarox 922.

Van de overige kleinere plaatsen bedraagt het gezamelijke aantal slachtoffers 7108.

Revolutieplannen van Cipriano Castro.

Een particuliere correspondentie, thans in het bezit van de Regeering te Caracas, zegt dat Castro Malaga verlaten heeft en zich naar de Canarische eilanden heeft begeven met het doel, om zoo te komen naar Midden Amerika en dus dichter bij Venezuela, en in gunstige conditie om een revolutie te bewerken tegen President GOMEZ, wanneer het Venezolaansch Congres in April aanstaande bijeen komt om definitief een President te kiezen.

Deze correspondentie wordt als betrouwbaar beschouwd.

De leiders echter van alle partijen zijn rondom GOMEZ vereenigd, bereid om hem te steunen, terwijl de voornaamste vrienden van Castro gevangen zitten. Het oproerige plan zal dus wel mislukken.

Denkt U?

Een vliegerskorps in Engeland.

Een groep van officieren en technici houdt zich bezig met de vorming van een zoogenaamd vrijwillig vliegers-escadron, aan welks hoofd staat de voormalige adjudant van generaal Buller luitenant Pemberton Billing. Deze heeft buiten de stad Cambridge een geschikt terrein gevonden, waar dokken kunnen worden aangelegd voor den bouw van niet minder dan 24 aëroplanen.

Het doel van de vorming van deze luchtschepenvloot is, door den minister van oorlog officieel erkend te worden en beschouwd te worden als een bij het leger behoorend corps.

Ieder leider van een aëroplan zal den officiersrang krijgen en met zijn onderhoorige luchtschipmanschappen onmiddelijk onder het bevel van den minister van oorlog staan.

Talrijke voorname persoonlijkheden uit de geldwereld hebben deel aan deze onderneming.

Luchtscheepvaart in America.

Eenige maanden geleden werd te Boston een maatschappij opgericht, onder den naam van „United States aerial Navigacion Company" welke regelingen zou treffen om tot een geregelden luchtscheepvaartdienst tusschen Boston en New-York te geraken.

Nu wordt uit Boston gemeld, waar de Maatschappij haar hoofdbestuur heeft, dat men hoopt dezen dienst met 1 Mei a.s. aan te vangen.

Geschikte stations worden thans opgericht aan de eindpunten van 't traject, zoowel als verscheidene tusschenstations.

Met het bouwen van een vloot van luchtschepen, ingericht tot het tegelijktijdig overbrengen van een flink getal passagiers, benevens bagage is eenigen tijd geleden onder toezicht van Generaal Allen een aanvang gemaakt en men gelooft dat deze schepen in staat zullen zijn de reis in ongeveer 6 uur te volbrengen.

Ter gelegenheid van de opening der nieuwe lijn zal waarschijnlijk een groote demonstratie gehouden worden, waarbij Mr. Taft, de nieuwe President, een groot aandeel zal nemen. Men verwacht dat vooreerst dagelijks een luchtschip in elke richting zal vliegen.

Of de luchtscheepvaart al zoo ver gevorderd is dat men er geregelde diensten in kan gaan openen, betwijfelen wij sterk, de Amerikanen denken er misschien anders over.

*
* *

Een speciaal bericht uit Teneriffe meldde 13 Febr. ll. dat de luchtreiziger JOSEPH BRUCKER in zijn poging om den Atlantischen Oceaan over te steken in een bestuurbare luchtballon zal vergezeld worden door Kolonel SHACK en M. MESNER.

De drie reizigers zullen in hun bestuurbare ballon *Octavia* trachten van Teneriffe via Puerto Rico en Cuba naar New York te stevenen.

Buitenland.

ENGELAND.

De verkiezingen.

Woedend over hunne nederlagen en verbitterd door de schitterende triomfen der unionisten hebben de liberalen herhaaldelijk op verscheidene plaatsen ernstige wanordelijkheden veroorzaakt. Het ergst en rumoerigst is het wel in Garnarvon. het district van minister Lloyd George, toegegaan; daar heeft men de stembuslokalen bestormd, met het doel om de bussen er uit te halen en de stembiljetten te vernietigen, want men vreesde voor minister Lloyd George. Gelukkig was de politie zeer versterkt — men had schijnbaar op dergelijke verkiezingsrelletjes gerekend — en na eenige kleine schermutselingen moesten de aanvallers aftrekken om in de straten hun ergerlijke wandaden voort te zetten.

Een bende van die oproermakers gaven den unionistischen candidaat Vincent een pak slaag cadeau en een magistraat, die per auto naar de stembus tufte, werd op dezelfde manier onthaald. Daarop trokken de heeren naar het clublokaal der unionisten, zij wilden binnendringen doch de deuren waren gesloten. Toen koelden zij hun verkiezingswoede aan de vensters, die weldra in scherven op de straat rolden, rukten de emblemen en wapens af en verscheurden de vlaggen, die van 't gebouw wapperden.

Vervolgens trok men naar het clubgebouw der conservatieven om daar dezelfde heldendaden te verrichten. Ook daar werden de ruiten ingeworpen en de vlaggen naar beneden gehaald. Met de vlaggestokken wilde men de deuren rameien. Op dat oogenblik kwam de politie, die natuurlijk in de eerste plaats de stembussen te beschermen had — aanrukken; er ontstond een formeel gevecht, maar de agenten, geholpen door de leden der conservatieve club behielden de overhand.

Op een ander punt der stad ging het al even rumoerig toe. Een optocht, georganiseerd door de liberale club, trok door de stad. Het stoetje werd geopend met een banier, waarop een levensgroot portret van Lloyd George was bevestigd. Plotseling viel, per ongeluk of met opzet, de vlag op de hoofden van eenige politie-agenten en daar had men de poppen aan 't dansen. De inspecteurs meenende dat het een aanslag was, wilden zich van de banier meester maken, de menigte probeerde 't zelfde en zoo werd het vaandel aan flarden gescheurd. De woede onder het volk was zoo groot, dat men onder de kreten: „doodt hen, jongens," „vermoordt hen," de politieagenten te lijf wilde. Deze stonden gereed om zich met hunne wapens te verdedigen, toen gelukkig, op het laatste oogenblik, eenige invloedrijke personen tusschenbeide kwamen, het volk tot bedaren brachten en bloedvergieten werd voorkomen.

De burgemeester, een volbloed radicaal en anders gezien bij zijn burgers, wilde het volk van de pui van het stadhuis toespreken, maar de opgewonden menigte weigerde naar den „mayor" te luisteren en trok onder bedreigingen naar de Great Castle Square. Daar probeerde de burgemeester het voor de tweede maal. Hij wees de menigte er op, hoe zij het liberalisme van Carnarvon door 't slijk sleurde en verzocht hen kalm uiteen te gaan. Het volk floot en lachte zijn burgemeester uit en riep; „wij zullen niet naar huis gaan voordat de stemmen geteld zijn, dat moet van avond gebeuren en niet Maandag."

„Dat is onmogelijk", schreeuwde de mayor, „maar wees niet bang, ik zal de stembussen goed laten bewaken, ik zal ze in de kluis der bank opbergen."

Die woorden werden met gejouw en een vloed scheldwoorden ontvangen. „Haal hem naar beneden," en 't was tijd dat de arme burgemeester een onderkomen zocht bij een van zijn vrienden, want wellicht zou ook hij, evenals zijn politieke tegenstander Vincent, op een pak ransel onthaald zijn.

Zijn secretaris, zeker niet bang voor een paar blauwe oogen, poogde de rede van den burgemeester voort te zetten, doch ook hij moest het opgeven, daar het volk gewoonweg onhandelbaar was.

Langzamerhand waren de wijzers naar middernacht gekropen en nog altijd dezelfde herrie in de straten. Een troep muiters trok naar de villa van Lloyd-Carter, den compagnon van Vincent. Doch hier had de politie bijtijds de noodige voorzorgsmaatregelen getroffen. Met knuppels en vlaggestokken gewapend bestormden de plunderaars het huis van den koopman, maar nauwelijks hadden zij eenige ruiten stuk geslagen, of daar kwam de politie in groote getale uit de woning en ging de onrustmakers zoo geweldig te lijf, dat ze het maar beter vonden om 't hazenpad te kiezen. Denkende, dat de politie de villa verlaten had, en versterkt door nieuwe handlangers, waagden zij een tweeden aanval, maar toen kregen de heeren er zoo geweldig van langs, dat ze wijselijk naar huis trokken, om daar eens kalm na te denken over de heldendaden, die zij verricht hadden en te vreezen voor 't staartje, dat die avond wellicht hebben zal.

Het programma der liberalen.

De cijfers der partijverhoudingen voor het nieuwe parlement zijn de laatste dagen op en neer gegaan. De regeeringsmeerderheid zwol van 71 op 84 stemmen, maar daalde weer tot 81. Toch staat het eindresultaat zoo goed als vast en zijn de verkiezingen nu te ver afgeloopen om nog een grooten tegenslag voor een der beide partijen te kunnen vormen. Of de Coalitiemeerderheid der regeering een dozijn stemmen boven of onder de honderd zal bedragen doet vrijwel niets meer ter zake; de afhankelijkheid der regeering van de Iersche nationalisten is een voldongen feit.

Vasthoudende aan deze gegevens begint men nu, — zeer verklaarbaar overigens — speculaties op te zetten over het programma waarmede de liberale regeering op 15 Februari voor het nieuwe parlement zou verschijnen.

Lloyd George sprak te Alfreton bij Derby over een meerderheid van pl.m. 125 stemmen en wat de regeering met een zoodanige meerderheid zou kunnen uitvoeren. De meeste andere schattingen ook van liberale zijde slaan dit getal minder hoog aan, maar een meerderheid van pl.m. 100 stemmen mag zeker verwacht worden. In dit geval zal de eerste daad der regeering zijn Lloyd George's begrooting nogmaals te doen aannemen en daarna een ontwerp om het recht van Veto der Lords in te krimpen of af te schaffen en het hoogst gewichtige voorstel om het meervoudig stemrecht af te schaffen. Deze laatste maatregel is voor de liberalen een maatregel van vitaliteit want zooals de „Daily News" uitgerekend heeft, hebben de conservatieven pl.m. 50 zetels gewonnen of behouden door middel van het meervoudig stemrecht ook al neemt men aan, dat de „Daily News" dit cijfer wel eenigszins door den partijbril kan bekeken hebben, zoo is het aan den anderen kant toch ook waar dat de unionisten bijna uitsluitend van het meervoudig stemrecht profiteeren. Men kan in Engeland n.l. kiezer zijn in desnoods alle 670 districten — ofschoon men in ieder afzonderlijk district natuurlijk maar een stem mag uitbrengen — mits men in ieder dier gemeenten een stuk grond of ander belastbaar eigendom bezit. Nu zijn er in Engeland duizenden personen met 6 à 8 stemmen en nog velen, die in 15 à 20 districten kiezer zijn gewoonlijk door grondbezit, en aangezien grondbezitters overal over de geheele wereld meestal tot de conservatieven behooren, maken de Engelsche grooten klein-grondbezitters daarop evenmin een uitzondering.

Toch erkent men, dat de maatregel om het meervoudig stemrecht af te schaffen eerst mag voorgesteld worden, nadat de begrooting zal zijn aangenomen en het vetorecht der Lords veranderd, en nu is het alleen de vraag of Asquith zoo ver zal komen.

De aanneming der begrooting is verzekerd — nu reeds — maar daarna zal voor de regeering een uiterst moeilijke en kritieke periode aanbreken, waarin vrijwel alles zal afhangen van het standpunt hetwelk koning Eduard ten opzichte van den politieken toestand zal innemen.

Nu is het duidelijk, dat het denkbeeld der Westminster Gazette om een compromis tusschen liberaal en conservatief te sluiten bij de liberalen allerminst op goede aarde gevallen is en de andere groote liberale bladen zooals de „Chronicle", „Daily News", „Morning Leader" en „Manchester Guardian", niets van een samengaan met de conservatieven willen hooren en zeer zeker niet op het punt van afschaffing van het Lords Veto. Zoo dus de garanties, die Asquith als voorwaarde voor zijn aan de regeering blijven gesteld heeft, niet ingewilligd worden, dan blijft der regeering niets anders over dan haar ontslag bij de kroon aan te bieden. De situatie van beide partijen is echter zoo vol moeilijkheden en onzekerheden, dat men in politieke kringen tamelijk algemeen de opinie is toegedaan, dat hoogst waarschijnlijk na een jaar, maar zeker binnen de volgende 2 jaren, dezelfde vragen aan het volk ter beslissing zullen voorgelegd worden als nu, daar het niet te ontkennen is dat de oplossing dier vragen niet door de tegenwoordige verkiezingen verkregen is.

Van den eenen kant toch is duidelijk gebleken dat het Engelsche volk in zijn geheel, en zeer zeker het industrieele deel dat Lancashire en het noorden bewoont, niet voor de Tariefhervorming te vinden is, maar daar staat tegenover dat de conservatieven genoeg overwinningen hebben behaald om te doen zien, dat een zeer groote meerderheid van het volk evenmin gediend is van de ingrijpende constitutioneele veranderingen, die Asquit en Lloyd George in de Engelsche grondwet willen aanbrengen.

Een ministerraad werd reeds gehouden, waarin over eventueele veranderingen in de samenstelling van het ministerie beraadslaagd zal worden. Men gelooft, dat in de tegenwoordige omstandigheden geen groote veranderingen zullen plaats vinden, maar volgens geruchten zal de benoeming van een nieuwen minister van binnenlandsche zaken in plaats van Gladstone ook tot veranderingen in het ministerie van handel (Winston Churchill) voeren.

In een rede die Austen Chamberlain laatst in Birmingham hield zeide hij, dat van een coalitie tusschen de conservatieven en de Iersche nationalisten nooit sprake zou kunnen zijn. Het druischte volkomen tegen alle principes der unionisten in om voor hunne partij de minste voordeelen te willen trekken uit een bondgenootschap met anti-nationale nationalisten.

Laatste Berichten.

Pest.

Van Venezuela werd door den Gouverneur nog geen officieele bevestiging ontvangen van de geruchten omtrent pestgevallen te Pto. Cabello, wel echter werd heden van Trinidad geseind, dat zich aldaar een geval van pest heeft voorgedaan met doodelijken afloop.

Drukker:

ALFREDO F. SINTIAGO.